

PROIECT PEL 102 "EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ LA SĂRĂCIE"

Programul RO10 "Copii si tineri aflatii in situatii de risc si initiative locale si regionale pentru reducerea inegalitatilor nationale si pentru promovarea incluziunii sociale" (CORAI), finanțat prin intermediul Granturilor SEE, are ca obiective principale îmbunătățirea situației copiilor și tinerilor aflați în situații de risc social (cu o atenție specială acordată populației de etnie romă), respectiv dezvoltarea de inițiative menite să reducă inegalitățile și să combată discriminarea grupurilor vulnerabile la excluziunea socială și economică.

Programul CORAI contribuie la obiectivele generale ale [Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European \(SEE\)](#) de a reduce disparitățile economice și sociale în Europa și de a întări relațiile bilaterale între România și Statele Donatoare - Norvegia, Islanda și Liechtenstein.

Operator de Program: [Fondul Roman de Dezvoltare Sociala \(FRDS\)](#) a fost desemnat Operator de Program pentru Programul CORAI, potrivit Memorandumului de Intelegere dintre Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Guvernul României privind implementarea Mecanismului financiar al Spatiului Economic European 2009-2014 și Ordonantei de Urgenta a Guvernului nr. 88/2012 privind cadrul institutional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea asistentei financiare acordate României prin Mecanismul Financiar al Spatiului Economic European și Mecanismul Financiar Norvegian, pe perioada de programare 2009-2014.

Partener de program: [Consiliul Europei](#) - Directoratul pentru Cetatenie Democratica și Participare

Rezumatul proiectului PEL 102 "EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ LA SĂRĂCIE"

Proiectul "Educația alternativă la sărăcie" își propune să intervină în comunitatea romă Ponorâta din comuna Coroieni, județul Maramureș, prin crearea unui centru de incluziune socială în măsură să ofere servicii integrate către copiii și tinerii aflați în situație de risc cu scopul creșterii gradului de acces la educația formală, non-formală, bunăstare, sănătate și ocupare. Actorii principali implicați în proiect, Primăria Coroieni în parteneriat cu organizațiile ASSOC, CCF și Grupul local de inițiativă Ponorâta, vor colabora pe toată durata proiectului în scopul implementării activităților propuse: înființarea centrului, furnizarea serviciilor de tip "școală după școală" pentru 80 de elevi, furnizarea serviciilor de acces la igienă și

sănătate, informarea și consilierea copiilor, tinerilor și părinților, organizarea campaniilor de informare și de sensibilizare pentru sănătate și prevenirea bolilor, formarea, îndrumarea, consilierea vocațională, dezvoltarea abilităților de viață pentru 50 de tineri, formarea profesională continuă a personalului din serviciile de suport în domeniile de interes pentru proiect și alte servicii colaterale. Acțiunile proiectului respectă principiile transversale de bună guvernare, dezvoltare durabilă și egalitate de gen precum și temele orizontale ale programului de incluziune socială, anti-discriminare, toleranță și înțelegere interculturală, respectarea și promovarea drepturilor omului. Caracterul inovator și durabilitatea serviciilor propuse se alătură necesității și urgenței unei intervenții în cea mai săracă comunitate romă din România conform Institutului Național de Statistici.

Scopul proiectului PEL 102 "EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ LA SĂRĂCIE"

Obiectivul general al proiectului urmărește îmbunătățirea situației copiilor (80) și tinerilor (30) aflați în situații de risc prin înființarea unui Centru de incluziune socială în comunitatea romă din Ponorâta care să ofere măsuri integrate pentru copii și tineri aflați în situații de risc, în măsură să îmbunătățească accesul la educație formală, non-formală și bunăstarea copiilor și tinerilor.

Serviciile furnizate vor respecta principiile și valori care presupun complementaritate și abordare integrată care să coreleze în același timp mai multe nevoi ale beneficiarilor, cum ar fi : asigurarea unei mese pe zi, îngrijirea personală, nevoia de cunoaștere și învățare, nevoia de socializare și adaptare.

Centrul de incluziune socială Ponorâta va contribui la promovarea și dezvoltarea unor măsuri inovative pentru copiii și tinerii din comunitate. Serviciile integrate pe care proiectul le va oferi beneficiarilor vor conduce la dezvoltarea unor aspecte importante privitoare la educație, sănătate, informare, comunicare, cultură, ocuparea unui loc de muncă. Aceste aspecte vor participa la combaterea excluziunii sociale și asigurarea participării active a beneficiarilor la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății.

Contribuția proiectului la rezultatele așteptate ale programului se evidențiază prin:

- Înființarea unui serviciu integrat nou care va genera schimbări și îmbunătățiri ale situației unui număr de 130 copii și tineri și 35 de familii;
- Pregătirea unei echipe de profesioniști formată din cadre didactice, asistenți sociali, psihologi, consilieri vocaționali, mediatori sanitari și voluntari care să furnizeze serviciile integrate, specifice de suport și de instruire copiilor și tinerilor aflați în situații de risc - 20;
- Îmbunătățirea frecvenței școlare pentru cei 80 de copii participanți la activitățile proiectului;

- Creșterea nivelului de conștientizare privind importanța educației în rândul familiilor de etnie romă - 35;
- Abilități de viață independentă în rândul copiilor și tinerilor de etnie romă participanți la activitățile din Centrul de incluziune socială Ponorâta - 50 ;
- Creșterea în rândul copiilor și tinerilor incluși în proiect a gradului de a accesa servicii din comună, orașe sau alte județe, respectiv urmarea unei școli, a unei calificări sau a unui loc de muncă, a unui serviciu social specializat - 50;
- Îmbunătățirea accesului la alte servicii adaptate nevoilor copiilor și tinerilor cum sunt: serviciile medicale -1, serviciile de reprezentare în relația cu autoritățile prin intermediul Grupului de inițiativă local -1, servicii sociale -1 și servicii de ocupare -1 din orașul Baia Mare;
- Dezvoltarea unor relații relevante de parteneriat cu actori sociali, ong-uri, instituții sau firme cu orientare către acțiuni de responsabilitate socială.

Obiectivele proiectului PEL 102 "EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ LA SĂRĂCIE"

A) Incluziunea socială a 80 de copii și 50 de tineri romi aflați în situații de risc din Ponorâta prin înființarea unui Centru de incluziune socială și furnizarea de servicii integrate adaptate.

B) Îmbunătățirea abilităților profesionale pe piața muncii și a competențelor de viață prin formare și instruire pentru 50 de tineri aflați în situații de risc prin oferirea unor programe specifice de suport.

C) Dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului implicat în furnizarea serviciilor integrate.

Grupul/grupurile țintă și beneficiarii proiectului PEL 102 "EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ LA SĂRĂCIE"

A **Grup țintă principal**
(obligatoriu de ales cel puțin unul)

Copii
(3-15 ani)

Tineri
(16-29 ani)

Din care beneficiari

Copii

80

Tineri

50

B

Grup țintă secundar (neobligatoriu)

Părinți (inclusiv părinți adoptivi sau de substituție-care au copii în plasament) și tatori sau alți membri ai familiilor copiilor /tinerilor care fac parte din grupurile țintă principale

Din care beneficiari

părinții copiilor participanți la programele din Centru 35

Personal/profesiioniști/voluntari care lucrează cu/furnizează servicii pentru copii și tineri care fac parte din grupurile țintă principale (ex, profesori și educatori, îngrijitori, lucrători sociali, asistenți sociali, psihologi etc.)

Din care beneficiari

5 învățători, 3 persoane cu pregătire sanitară, 4 specialiști din ONG-urile partenere, 5 voluntari 17

Alți membri ai comunității din care fac parte grupul/grupurile țintă

Din care beneficiari

Precizați Număr

Criterii și metode de selecție a beneficiarilor proiectului PEL 102 "EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ LA SĂRĂCIE"

Copiii, conform datelor furnizate de Școala Ponorâta au o frecvență slabă la școală și se află în situația de a nu avea o modalitate mai bună de petrecere a timpului consecutiv orelor de școală. Criteriile de selecție ale beneficiarilor vor include cele 2 categorii de vârstă 3-15 ani și 16-29 ani pentru activitățile din Centrul nou creat, nivelul cunoștințelor acumulate din anii de școlarizare, nivelul de interes al copiilor și părinților, nivelul de igienă, nivelul de formare. Selecția se va realiza ținând cont de includerea în viitorul grup tinta a minimum 90% romi, iar restul de 10% alte etnii, în special romani. La selecția celor 35 de părinți se va avea în vedere gradul de interes și implicarea acestora la activități. Metodele de selecție a copiilor vor avea la bază indicele de frecvență a școlii, riscul de abandon școlar și interesul părinților de a-i implica pe copii în program. Selectarea participanților la grupurile de formare se va face ținând cont de interesul manifestat față de program, exprimarea propriei voințe și de situația lor școlară anterioară. Deschiderea manifestată de participanții părinți la constituirea Grupului de Inițiativă din comunitate a generat oportunități în perspectiva creșterii șanselor obținerii unor rezultate bune în cazul intervențiilor specifice de proximitate, potrivit căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului și menținerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viață. Factorii care contribuie la accentuarea nivelului riscului sunt: starea de sărăcie a familiilor; lipsa locurilor de muncă în comunitate; dezorganizarea familială (familii monoparentale, părinți alcoolici sau aflați în închisoare); nivelul scăzut de educație al părinților și tutorilor, fapt care contribuie la dezvoltarea unor mentalități și modele culturale care favorizează prezența copiilor în stradă; lipsa formelor alternative de învățământ pentru copiii care au abandonat școala; mediul rural în care copiii și uneori familiile acestora trăiesc, mediu caracterizat printr-un grad mai redus de control sau suport social.

Rezultatele proiectului PEL 102 "EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ LA SĂRĂCIE"

Descriere rezultat/impact	Denumire indicator	Valoare indicator
Înființarea unui centru integrat nou care va genera schimbări și îmbunătățiri ale situației pentru un număr de 130 de copii și tineri, iar secundar pentru un număr de 35 de familii;	Număr de facilități sociale (centre etc.) înființate/dezvoltate și care furnizează servicii pentru grupuri vulnerabile de copii și/sau tineri;	1 centru

<p>Pregătirea unei echipe de 20 de profesioniști formată din cadre didactice, asistenți sociali, psihologi, consilieri vocaționali, mediatori sanitari și voluntari care să furnizeze serviciile integrate, specifice de suport și de instruire copiilor și tinerilor aflați în situații de risc;</p>	<p>Număr de specialiști/profesioniști/ voluntari care furnizează servicii copiilor și/sau tinerilor aparținând grupurilor vulnerabile și care au dobândit cunoștințe și abilități specifice</p>	<p>20 specialiști</p>
<p>Îmbunătățirea frecvenței școlare pentru 80 de copii participanți la activitățile integrate;</p>	<p>Număr de copii care beneficiază direct de serviciile proiectului</p>	<p>80 copii</p>
<p>Creșterea nivelului de conștientizare privind importanța educației în rândul familiilor de etnie romă pentru 35 de familii;</p>	<p>Număr de părinți/tutori ai copiilor și/sau tinerilor aflați în situații de risc care nu beneficiau anterior de sprijin adecvat și care primesc servicii specifice de suport (consiliere etc.);</p>	<p>35 părinți</p>
<p>Formarea abilităților de viață independentă în rândul a 50 de tineri de etnie romă participanți la activitățile din Centrul de incluziune socială Ponorâta;</p>	<p>Număr de tineri care beneficiază direct de serviciile proiectului</p>	<p>50 tineri</p>
<p>Îmbunătățirea pentru 130 de copii și tineri a accesului la alte servicii adaptate nevoilor cum sunt: serviciile medicale, serviciile de reprezentare în relația cu autoritățile prin intermediul Grupului de Inițiativă Local, servicii sociale și servicii de ocupare;</p>	<p>Număr de măsuri care se adresează nevoilor grupurilor vulnerabile formate din copii și tineri la risc</p>	<p>4 măsuri</p>

Dezvoltarea unor relații relevante de parteneriat cu actori sociali, ong-uri, instituții sau firme cu orientare către acțiuni de responsabilitate socială;	Număr de măsuri care se adresează nevoilor grupurilor vulnerabile formate din copii și tineri la risc;	1 măsură
--	--	----------

Justificarea proiectului PEL 102 "EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ LA SĂRĂCIE"

Analiza situației actuale

Descrieți situația actuală și problemele cărora li se adresează proiectul (maxim 2 pagini), argumentând afirmațiile cu referiri la documente relevante (studii, date statistice etc.).

Comuna Coroieni este situată în județul Maramures, 60 de km la Sud de Baia Mare și este compusă din 5 sate : Baba, Coroieni, Dealu Mare, Drăghia și Valenii Lăpușului de care aparține administrativ cătunul rrom Ponorâta. Comuna se întinde pe o suprafață de 6693 de hectare, iar cătunul Ponorâta este situat la o distanță de 7 km de centrul comunei.

În 2002, populația rromă din comuna Coroieni reprezenta 14,4% din totalul populației, respectiv 334 persoane dintr-un total de 2327 de locuitori. În 2007, numărul persoanelor de etnie rromă a crescut până la 20% din populația comunei, respectiv 434 de persoane dintr-un total de 2168 de locuitori. Totalitatea persoanelor de etnie rromă trăiesc în satul denumit Ponorâta în aproximativ 70 de "colibe" pe o suprafață de 60 000 m². Membrii acestei comunități nu sunt proprietarii terenului pe care locuiesc, o singură familie din cele 70 deținând acte de proprietate și autorizație de construcție. Majoritatea își câștigă existența din ajutoarele sociale minim garantate de către stat precum și prin exercitarea activităților sezoniere. Însă, aceste venituri sunt instabile și insuficiente asigurării mijloacelor de trai necesare întreținerii familiilor lor. Statisticile Primăriei Coroieni înregistrează un număr de 173 de beneficiari ai venitului minim garantat din comunitatea Ponorâta. Gradul de ocupare a locurilor de muncă în comunitate este cvasi-inexistent, iar preluarea unei activități de subzistență în agricultură nu a fost posibilă întrucât aceștia nu sunt proprietari de terenuri agricole. Cu toate acestea, unii dintre ei lucrează ca „zilieri” în agricultură angajați de locuitorii satelor vecine, Valenii Lăpușului și Peteritea, sau la firma de prelucrare a lemnului Taparo din Targul Lăpuș.

Pentru a analiza situația actuală a comunității este necesar să se facă referire la conflictul interetnic care a avut loc la începutul anilor 90 în Valenii Lăpușului, localitate în care romii conviețuiau inițial cu românii. Alungarea lor din localitate de către populația majoritară a fost justificată de pretextul actelor violente intentate persoanelor de etnie rromă iar acest conflict nu a mai permis reinstalarea lor în locul de origine. Acest fapt a condus la crearea unei comunități segregate din punct de vedere social și economic în afara localității, respectiv cartierul rrom actual Ponorâta. Un număr de ONG-uri au

intervenit în comunitate în anii care au urmat conflictului interetnic ceea ce a permis o stabilizare a relațiilor sociale dintre comunități, însă segregarea etnică, socială și economică a persistat până astăzi.

Situația actuală a acestei comunități este profund afectată de faptul că această populație a trăit într-un context de segregare totală o perioadă îndelungată de timp fără acces real la drepturile fundamentale ale omului (sănătatea, educația, locuința și munca). Casele în care locuiesc copiii și tinerii romi, sunt construcții insalubre fără acces la utilități, cu un spațiu insuficient ceea ce constituie un factor de risc foarte ridicat de promiscuitate. Accesul la apă este asigurat de prezența unei singure pompe funcționale a cărui debit este foarte slab deserving alimentarea cu apă pentru aproximativ 450 de persoane. Conectarea cartierului la rețeaua electrică a fost realizată abia în 2001, an în care a fost construită în comunitate și școala primară cu clasele I-IV. Condițiile precare în care trăiesc copiii și tinerii romi din această comunitate măresc frecvența factorilor de risc și diminuează șansele de incluziune socială.

Starea de sănătate a acestei populații este grav afectată de lipsa accesului la igienă și la servicii de prevenție sanitară adecvate. În măsura în care prioritățile comunității sunt hrana și adăpostul, timpul consacrat educației și sănătății copiilor este foarte limitat, fapt ce se răsfrânge negativ asupra perspectivelor de viitor în termeni de integrare. Un alt factor de risc în comunitate îl constituie patologiiile infecțioase diagnosticate și o foarte slabă speranță de viață estimată la 45 de ani. Asigurarea medicală este gratuită însă lipsa informației în ceea ce privește efectuarea demersului administrativ reduce numărul persoanelor de etnie romă beneficiind de acest drept.

În ceea ce privește accesul la educație, copiii sunt școlarizați până în clasa a IV-a la școala primară din Ponorâta, urmând ciclul gimnazial la școala din Coroieni. Conform datelor statistice ale școlii, niciun elev rom din comunitate nu a promovat ciclul gimnazial de la înființarea școlii, nivelul cel mai înalt de promovare fiind clasa a VI-a. Rata absenteismului este foarte ridicată întrucât pe durata anului școlar 2012-2013 la cei 107 elevi înscriși s-au înregistrat la școala din Coroieni un număr de 4821 de absențe din care motivate au fost doar 930. De asemenea, rata abandonului școlar a crescut în perioada anului școlar 2012-2013 la școala din Ponorâta, unde din 107 elevi înscriși la începutul anului școlar au abandonat 16 elevi din care 7 fete. Din cauza nivelului de trai subdezvoltat din comunitate, accesul la educație este puternic influențat de neîndeplinirea nevoilor de bază precum hrana și adăpostul. Nivelul scăzut de educație, lipsa de formare a tinerilor, accesul restrâns la sănătate și la igienă conduc pe termen lung la perpetuarea segregării tinerilor și copiilor romi în comunitate.

Publicitate si vizibilitatea proiectului PEL 102 "EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ LA SĂRĂCIE"

Activitatea va fi coordonată de un expert comunicare si va fi permanenta pe intreaga perioada de derulare a proiectului corelandu-se cu activitatea 4(publicitate si vizibilitatea proiectului ca element component).

Această activitate vizează promovarea proiectului și a serviciului nou creat, realizarea unui concept al serviciului, logo, foaie cu antet, elemente specifice de identitate vizuală, diferențierea modului de prezentare a proiectului, materiale informative/de prezentare. Activitatea de corespondență specifică proiectului cu înregistrarea și realizarea corespondenței. Se vor organiza și realiza conferințe de presă pentru a marca momentele cheie ale proiectului și implicit a activităților din cadrul acestuia: lansare proiect(conferinta de deschidere), prezentarea parteneriatelor, evenimente organizate în cadrul activităților din proiect(seminar de informare), încheiere proiect(conferinta de inchidere a proiectului). Alte activități importante vor fi promovate prin comunicate, anunțuri de presă și prezentări. Vizibilitatea proiectului va fi asigurată totodată prin prezentarea informațiilor generale despre proiect, a stadiului implementării proiectului (activități, parteneri, beneficiari, evenimente, etc) și a rezultatelor obținute pe web site-ul primăriei și al ONG-urilor partenere. Promovarea proiectului dar și a conceptelor și metodelor de lucru utilizate în cadrul acestuia se va realiza și prin prezentări în cadrul unor emisiuni TV și/sau radio. Pentru asigurarea vizibilității proiectului se vor realiza materiale promotionale: afișe, roll-up, broșuri și-sau flyere de prezentare și informare.

PLANUL DE COMUNICARE și PROMOVARE A PROIECTULUI PEL 102 "EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ LA SĂRĂCIE"

Obiectivele planului de promovare

1. Promovarea finanțatorilor: se va promova Memorandumul de Intelegere dintre Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei si Guvernul României privind implementarea Mecanismului financiar al Spatiului Economic European 2009-2014, având ca partener de program Consiliul Europei (CoE), si Ordonantei de Urgenta a Guvernului nr. 88/2012 privind cadrul institutional pentru coordonarea, implementarea si gestionarea asistentei financiare acordate României prin Mecanismul Financiar al Spatiului Economic European si Mecanismul Financiar Norwegian, pe perioada de programare 2009-2014, si operatorul de program Fondul Roman de Dezvoltare Sociala, obiectivele acestui Fond, scopurile urmărite și rolul important a finanțatorilor.

2. Promovarea tuturor obiectivelor și scopurilor proiectului, comunitățile vizate de proiect, primăriile comunităților, consiliul județean, Agenția Națională pentru Romi, Autoritatea Județeană de Sănătate Publică, opinia publică, mediu privat cu implicare în responsabilitatea socială, membrii altor ONG-uri interesate și grupul de inițiativă.
3. Implementarea unei campanii de advocacy privind promovarea proiectului, a nevoilor și soluțiilor propuse, membrii GI, experți, opinia publică, profesioniști din domeniul serviciilor sociale.
4. Promovarea și prezentarea rezultatelor finale ale proiectului, GI, comunități locale, experți, ziaristi, primari, consilieri locali și județeni, membrii altor ONG-uri interesate.

Nr.	<u>Eveniment[1]</u>	Scurtă descriere (temă, canale de comunicare utilizate etc.)	Grupuri țintă vizate (actori sociali la nivel local, regional, național)	Data derulării	Locul desfășurării
-----	---------------------	--	---	-----------------------	---------------------------

1.	Eveniment de lansare a proiectului	Prezentarea proiectului. Comunicat de presa si eveniment de lansare, panou publicitar al proiectului, materiale publicitare/informative, site primărie și parteneri	Actori sociali la nivel local: Primăria comunității, Consiliul județean, reprezentant finantator si operator program, reprezentant Agentia Nationala pentru Romi, Autoritatea Judeteana de Sanatate Publica, opinia publică, reprezentanti ai mediului privat cu implicare in responsabilitatea sociala, ONG-urile implicate și interesate	Luna 1 proiect	Primaria Coroieni
----	------------------------------------	---	--	----------------	-------------------

2.	Seminar	Focus grup cu actorii sociali relevanți din comunitate și județ pentru elaborarea de Planului de măsuri de incluziune socială sustenabile pentru comunitatea romă din Ponorâta.	Actori implicați : Primăria comunității, Consiliul județean, reprezentant Agenția Natională pentru Romi, Autoritatea Județeană de Sănătate Publică, opinia publică, reprezentanți ai mediului privat cu implicare în responsabilitatea socială, ONG-urile implicate și interesate și grupul de inițiativă, Reteaua franco-romană Roma.	Luna 14	Centrul de incluziune Ponorata
----	---------	---	--	---------	--------------------------------

3.	Eveniment de închidere	Prezentarea rezultatelor și perspectivelor proiectului. Comunicat de presă si eveniment de lansare, panou publicitar al proiectului, materiale publicitare/informative, site primărie și parteneri	Actori sociali la nivel local: Primăria comunității, Consiliul județean, reprezentant finantator si operator program, reprezentant Agentia Nationala pentru Romi, Autoritatea Judeteana de Sanatate Publica, opinia publică, reprezentanti ai mediului privat cu implicare in responsabilitatea sociala, ONG-urile implicate și interesate	luna 18	Primaria Coroieni
----	------------------------	--	--	---------	-------------------